

102.—HE PATERE.

Na Rakaiwetenga (Ngati-Porou.)

E kiia ana na Rakaiwetenga i tito tenei waiata. Ko Rakaiwetenga no Te Whanau-a-Rakairoa, hapu o Ngati-Porou, e noho ana i Akuaku, no tera wahanga i a Aperahama Pohoi; he momo matakite, tautitotito.

Otira kaore ano i ata tatu i te whakaaro te tika o tena korero. Ko te kaupapa o te waiata nei mo nga pakanga i roto o Turanga, ka titoa ketia atu i to Ngati-Porou nei rohe.

Tera ano te waiata tito nana i whakahuaranga tenei, e ki nei hoki te waiata, "Tito tonu mai ra i toku matenga i Papa-hikurangi." I taia ki konei me kore nga whakamarama e kitea mai e nga mea e mohio ana.

No te wa o te whawhai Hauhau ki Waiapu, e noho pa ana te Hauhau i Pukemaire, ka rehu iho a Aperahama Pohoi i Kokere, Waiomatatini, i reira te puni o nga *hoia* Kawanatanga. Rehu iho ko Matire Te Awaawaka, koka o Te Koroncho Kopuka, e waiata ana mai i te waiata nei.

E hika ma!

Kia ata tutu, kia ata kowhana ra i a tatau ki te riri.

E, tenei aku mahara kei te piki tonu, kei te heki tonu, Te ruru a te Ihonga, e kore nei e matara te wewete.

Homai ra kia rukuhia i te more o te whenua, kia mau ai te pupuri.

Tito tonu mai ra i toku matenga i Papa-hikurangi;¹

Ko te puta ra tena i riro ai a Tamaure ra,

Toia noatia ki nga kauanga i Tararau-o-whiti,³

Putu tonu atu ki roto ki Orakei-apu,³

Te Kauanga-i-a Te-Huki³, i waiho ai koutou

Hai pae takuahi, hai noho pou rori

Ki runga te turuturu, te kauwhata o te atua.

A, he tapu i te aha te upoko o Takeka,⁴

Te homai ai hei kohu⁵ para ake?

Mau e ui mai, 'Mo te hara i whea?'

Mo te tamaiti ra ka riro na i a koe.

Ka tuwhera to riu ko te pokanga o te ahi marae,

Karikari pouri, karikari potango;

Turaki⁶ aparangi te ika⁷ na Tumatauenga.

Ka tuhi to toto ko te toto o Rauru.

E tama ma, e, taua i te pahi taua ki roto ki Whangara;⁸

Hoatu mairangatia ki te mairanga o te atua, kia ora ai koutou.⁶

A, e tu ana ia i tohu taua ki roto ki Ngawaerenga,¹⁰

I te taitu, e, i te rangamaro.¹¹

He tohu mate noa te tohu ki roto ki te pa whakawairi,

E ai te wharaupo, ka mahora kei te whanga e takoto ana

Ina ra ia te rua o te ika i maanu atu ai ra ki tawhaiti.

E te romiata ra i roto ra, ka maringi kei waho.

E ai te wai korari, ka ngawha i te waru.

Maka ra te matau ko Tonganui¹² pea,